

Johan Fornäs

Moderna människor Folkhemmet och jazzen

Stockholm: Norstedts förlag 2004
486 s. inkl. 16 sidor bildark

Modern People: Jazz and the Swedish Welfare State is a study of intersections between forms of identity in 1920-1950 Swedish texts related to jazz: song lyrics, poems, novels, essays, films etc.

Hur ackompanjerade den unga jazzen nya sätt att forma människors identiteter?
Jazzen blev en signatur för det moderna livet, när dagens Sverige tog form:

- Ungdomskulturens födelse, från jazzgossar till swingpjattar och joddlarflickor.
- Den hårdnande kampen mellan högt och lågt, seriös konst och kommersiell pop.
- Försvenskningen av Amerikas storstad djungler, från Harlem till Tranås.
- Rädslan och fascinationen för det främmande svarta, som hot och som lockelse.
- Den nya kvinnan med grammofon och kristall i stället för symaskin och kastrull.

Denna bok handlar alltså om korsande identiteter i svenska jazzdiskurser 1920-50. Det är en ”intersektionell” studie av samspelet mellan ålder och generation, klass och smak, ras, etnicitet och nationalitet samt kön och sexualitet. Där undersöks hur dessa identitetsordningar tematiserades i den strida ström av sångtexter, dikter, romaner, filmer, essäer och andra medietexter som jazzens introduktion utlöste. Där framträder klassiska men även överraskande röster bland de kulturkonservativa och de populärkulturella, primitivisterna och gränsöverskridarna. Ett antal intervjuer med musiker och författare samt ett rikt textmaterial granskas, från Ernst Rolf, Artur Lundkvist, Karin Boye och Kai Gullmar till Gustaf Rune Eriks, Alice Babs och Povel Ramel.

Innehåll

- Identiteter på spel
- Det nya
- Det unga
- Det låga
- Det främmande
- Det kvinnliga
- Röster som gjorde skillnad